

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ФАКУЛЬТЕТ
СОЦІАЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ ТА ПСИХОЛОГІЇ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету соціальної
педагогіки та психології

О.В. Пономаренко

« 1 січня » 2025 р.

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ТЕОРІЯ ТА МЕТОДИКА ХОРЕОГРАФІЇ
підготовки бакалаврів
денної форми здобуття освіти
освітньо-професійна програма "Театральне мистецтво"
спеціальності В6 Перформативні мистецтва
галузі знань В Культура, мистецтво і гуманітарні науки**

ВИКЛАДАЧ (-ЧІ): канд. пед. наук, доцент Гончаренко Ю.В, ст. викладач Кузьмін К.С.

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри акторської майстерності

Протокол №6 від "29" січня 2025 р.

Завідувач кафедри

Г.В. Локарева

Погоджено

Гарант освітньо-професійної
програми

Н.В. Стадніченко

2025 рік

Зв'язок з викладачем (викладачами): Гончаренко Юліана Володимирівна, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри акторської майстерності, Кузьмін Костянтин Сергійович, старший викладач кафедри акторської майстерності

E-mail: julanagoncharenko@gmail.com

Сезн ЗНУ повідомлення:

Телефон: (0612) 228-76-47 (кафедра); (0612) 62-76-44 (деканат).

Інші засоби зв'язку: Viber, Skype, Facebook Messenger, Telegram

Кафедра: акторської майстерності, 8корпус каб.218

1. Опис навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни є формування мотивації до засвоєння основних структурних одиниць танцювального мистецтва у студентів - майбутніх акторів, розвиток навичок створення танцювальних етюдів та постановок, надати теоретичні знання про історичні засади виникнення танцювального мистецтва, його сутність, принципи, закони, методи створення й побудови танцювальної композиції. Здатність аналізувати та застосовувати на практиці знання з організації хореографічної діяльності в соціокультурному житті суспільства є ключовою компетенцією сучасного актора, конкурентоспроможного на ринку праці. Курс «Теорія та методика хореографії» є підґрунтям для опанування таких дисциплін як «Хореографія», «Мистецтво балетмейстера», «Майстерність актора», «Психологія творчості» та «Основи сценічного руху». У ході засвоєння курсу формуються практичні вміння та навички з мистецтва балетмейстера що визначають пластичну культуру студентів майбутніх акторів.

Паспорт навчальної дисципліни

Нормативні показники	денна форма здобуття освіти	заочна форма здобуття освіти
1	2	3
Статус дисципліни	Обов'язкова	
Семестр	8-й	-й
Кількість кредитів ECTS	Загальна кількість кредитів - 3	
	Кількість кредитів на 8 сем. -3	
Кількість годин	Загальна кількість годин - 90	
	Кількість годин на 8 сем. - 90	
Лекційні заняття	12год.	год.
Практичні заняття	22год.	год.
Самостійна робота	56год.	год.
Консультації	<i>вказати адресу розміщення розкладу проведення консультацій, формат проведення (очно/дистанційно)</i>	
Вид підсумкового семестрового контролю:	екзамен	
Посилання на електронний курс у СЕЗН ЗНУ (платформа Moodle)	https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=2002	

2. Методи досягнення запланованих освітньою програмою компетентностей і результатів навчання

Компетентності/ результати навчання	Методи навчання	Форми і методи оцінювання
1	2	3
<p>ІК Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі у сфері сценічного мистецтва із застосуванням теорій та методів мистецтвознавства, театральної педагогіки, психології творчості, культурології.</p> <p>ЗК02 Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій.</p> <p>ЗК03 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>СК10 Здатність аналізувати твори літератури і мистецтва на основі критичного осмислення теорій, принципів, методів і понять сценічного мистецтва.</p> <p>СК 17 Здатність до методично вірного виконання основних елементів класичного, бального, народного, сучасного танцю, художньо-виразного відтворення сценічного образу засобами хореографії</p> <p>ПР 10 Обирати оптимальні художньо-виражальні та технічні засоби відтворення креативного задуму при реалізації сценічного твору (проекту)</p>	<p>Методи навчання:</p> <p>Дидактичні методи за джерелом знань (практичні: вправи; наочні: демонстрація); інтерактивні; творчі завдання,</p> <p>метод аналізу помилок, метод показу, метод обговорення і опитування.</p> <p>Практичний метод показу танців, хореографічних етюдів.</p> <p>Відеометоди: перегляд відеоматеріалів</p>	<p>Поточний контроль (накопичувальна бальнорейтингова система), підсумковий контроль - Екзамен (у формі показу).</p>

3. Зміст навчальної дисципліни

Змістовний модуль 1. Танець як соціокультурне явище.

Сутність танцювального мистецтва та його значення у суспільному житті. Місце та роль танцю в загальнокультурному процесі розвитку суспільства. Категорія - танець, категорії - хореограф, балетмейстер, артист балету, танцівник.

Походження танцю та його еволюція. Різноманітність хореографічного мистецтва. Первісні танці давнини. Багатогранність танців Середньовіччя. Нові танцювальні форми епох Відродження й Просвітництва. Танцювальне мистецтво епохи Романтизму. Різноманітність сучасного хореографічного мистецтва.

Змістовний модуль 2. Система запису хореографічних композицій.

Виразні засоби танцю. Хореографічний текст. Малюнок у танцювальному просторі. Музичний твір як основа створення танцювальної композиції.

Система фіксації танців. Запис танцю в хореографічній літературі. Умовні позначення танцю. Читання записів хореографічних творів.

Змістовний модуль 3. Специфіка та відмінні риси хореографічного мистецтва.

Види та жанри хореографічного мистецтва. Методологія класичного, народного та сучасного танців. Поняття «жанр». Ліричні, драматичні, лірико-драматичні, героїчні, комічні. Сатиричні, гротескові, фантастичні, романтичні. Характерні особливості жанрів.

Самобутність танцювальної форми. Класифікація танців. Загальні форми для народних танців. Форми класичного танцю. Форми побутового бального танцю. Класифікація - за кількісним складом; за соціальним призначенням. Причетність до театральньо-видовищного виду мистецтва.

Змістовний модуль 4. Хоровод як форма танцювального мистецтва.

Хоровод як синтетичний жанр танцювального мистецтва. Значення пісень, ігор, музиці у хороводах. Типи та види хороводів. Тематика хороводів.

Національні особливості хороводів. Побутові та сценічні хороводи. Сценічна обробка хороводів. Збереження національних традицій при виконанні хороводів.

4. Структура навчальної дисципліни

Вид заняття /роботи	Назва теми	Кількість годин		Згідно з розкладом
		о/д.ф.	з.ф.	
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>
Лекційне 1	Сутність танцювального мистецтва. Походження танцю та його еволюція.	3	-	<i>протягом семестра</i>
Лекційне 2	Виразні засоби танцю. Система фіксації танців.	3	-	<i>протягом семестра</i>
Лекційне 3	Види та жанри хореографічного мистецтва. Класифікація танців.	3	-	<i>протягом семестра</i>
Лекційне 4	Хоровод як синтетичний жанр танцювального мистецтва. Національні особливості хороводів.	3	-	<i>протягом семестра</i>
Разом		12	-	

Вид заняття /роботи	Назва теми	Кількість годин		Згідно з розкладом
		о/д.ф.	з.ф.	
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>
Практичне1	Виразні засоби танцю. Система фіксації танців.	5	-	<i>протягом семестра</i>
Практичне2	Види та жанри хореографічного мистецтва.	6	-	<i>протягом семестра</i>
Практичне3	Самобутність танцювальної форми. Класифікація танців.	5	-	<i>протягом семестра</i>
Практичне4	Хоровод як синтетичний жанр танцювального мистецтва. Національні особливості хороводів.	6	-	<i>протягом семестра</i>
Разом		22	-	

5. Види і зміст контрольних заходів

Вид заняття/ роботи	Вид контрольно го заходу	Зміст контрольного заходу*	Критерії оцінювання та термін виконання*	Усього балів
1	2	3	4	5
Поточний контроль				
1.Танець як соціокультурне явище.	Усне опитування	Питання для підготовки: Історія походження танцю. Визначення термінів: хореограф, балетмейстер, артист балету, танцівник.	Опитування передбачає надання відповідей на 5 запитань. Кожна правильна відповідь оцінюється у 1 бал	5
	Презентація науково-дослідного завдання	Вимоги до виконання : Використання наукових джерел, дослідження одного з жанрів історичних танців.	Максимальна кількість балів нараховується за такими критеріями: - якість виконання (5б.); творчий підхід у виконанні (5б.).	10
Усього за ЗМ 1 контр. заходів	2			15
2.Система запису хореографічних композицій.	Усне опитування	Питання для підготовки: Знання умовних позначень таню.	Опитування передбачає надання відповідей на 5 запитань. Кожна правильна відповідь оцінюється у 1 бал	5
	Створення запису хореографічного твору	Вимоги до виконання : Вірне використання умовних позначень.	Максимальна кількість балів нараховується за такими критеріями: - якість виконання (5б.); творчий підхід у виконанні (5б.).	10
Усього за ЗМ 2 контр. заходів	2			15

3. Специфіка та відмінні риси хореографічного мистецтва.	Усне опитування	Питання для підготовки: Знання жанрів народного та сучасного танців.	Опитування передбачає надання відповідей на 5 запитань. Кожна правильна відповідь оцінюється у 1 бал	5
	Створення запису хореографічного твору в заданому жанрі	Вимоги до виконання : Знання та використання особливостей заданого жанру.	Максимальна кількість балів нараховується за такими критеріями: - якість виконання (5б.); творчий підхід у виконанні (5б.).	10
Усього за ЗМ 3 контр. заходів	2			15
4. Хоровод як форма танцювального мистецтва.	Усне опитування	Питання для підготовки: Типи та види хороводів. Знання особливостей хороводу.	Опитування передбачає надання відповідей на 5 запитань. Кожна правильна відповідь оцінюється у 1 бал	5
	Презентація зафіксованої хореографічної постановки.	Вимоги до виконання : Правильність виконання, врахування особливостей постановки.	Максимальна кількість балів нараховується за такими критеріями: - якість виконання (5б.); творчий підхід у виконанні (5б.).	10
Усього за ЗМ 4 контр. заходів	2			15
Усього за поточний контроль	8			60
Підсумковий контроль				
Екзамен	Усне опитування	Історія походження танцю. Види та жанри танців. Знання умовних позначень запису хореографічних постановок.	Опитування передбачає надання відповідей на 10 запитань. Кожна правильна відповідь оцінюється у 1б.	10

	Презентація хореографічно і постановки хороводів за записом.	Правильний запис умовними позначеннями, знання та використання особливостей хороводів.	- якість виконання (20б.); - творчий підхід у виконанні (10б.).	30
Усього за підсумковий контроль				40

Шкала оцінювання ЗНУ: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов'язковим повторним курсом)		

6. Основні навчальні ресурси

1. Василенко К. Лексика українського народно сценічного танцю : Репертуарний збірник. Київ: Мистецтво, 1990. № 5. 223 с.
2. Василенко К. Ю. Українські народні танці для дітей. Київ : Музична Україна, 1985. 80 с.
3. Верховинець В. М. Теорія українського народного танцю. 5-те вид., доп. Київ : Музична Україна, 1990. 150 с.
4. Зайцев Є. Основи народно-сценічного танцю : посібник : Частина перша. Київ : Мистецтво, 1975. 223 с.
5. Гончаренко Ю. В. Хореографія : навчально-методичний посібник для здобувачів ступеня вищої освіти бакалавра спеціальності «Сценічне мистецтво» освітньо-професійної програми «Театральне мистецтво». Запоріжжя : ЗНУ, 2017. 115 с.

7. Рекомендована література

1. Барвистий віночок : збірка сюжетних танців для дітей молодшого і середнього шкільного віку. Київ : Музична Україна. 1978. 120 с.
2. Березова Г. А. Классический танец в детских хореографических коллективах. Київ : Музична Україна, 1979. 259 с.
3. Зубатов С. Л. Методика роботи з хореографічним колективом. Київ : Інститут підвищення кваліфікації працівників культури, 1997. 100 с.
4. Зубатов С. Л. Основи викладання українського народно-сценічного танцю. Київ : ППК ПК, 1995. 133 с.
5. Майорова О. Українські танці. *Мистецтво та освіта*. Київ, 2000. № 4. С. 26–37.
6. Поклад І. Танець та його функції в історії людства (культурно-історичний та психологічний аналіз). *Українське мистецтвознавство* : матеріали, дослідження, рецензії. Київ : Інститут мистецтвознавства, фольклористики та етнології, 2004. С. 227–232.
7. Теорія та методика викладання народно-сценічного танцю : програма для студ. спец. 7.020202 "Хореографія" спеціалізації "Народна хореографія" Державна академія керівних кадрів культури і мистецтв ; уклад. В. О. Камін. Київ : ДАКККиМ, 2003. 29 с.
8. Українські народні танці / упоряд., вступна стаття та примітки А. І. Гуменюка ; за ред. П. П. Вірського. Київ : Наукова думка, 1969. 615 с.
9. Гуменюк А. І. Народне хореографічне мистецтво України Київ : Видавництво АПН УРСР, 1963. 235 с.

Інформаційні ресурси

1. Еньська О. Ю., Максименко А. І., Ткаченко І. О. Композиція танцю та мистецтво балетмейстера / Міністерство освіти і науки України Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка. 2020. С. 18. URL: <https://repository.sspu.edu.ua/bitstream>
- 2.
3. Плахотнюк О. Джаз танець на академічній балетній сцені: генезис та персоналії. *Актуальні питання гуманітарних наук*. 2014. Вип. 8. С. 164-168. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/apgnd_2014_8_26.
4. Плахотнюк О. Творчість Тараса Шевченка на балетній сцені. *Вісник Львівського університету*. Серія мистецтвознавство. 2014. Вип. 15. С. 171-176 .URL: <http://publications.lnu.edu.ua/bulletins/index.php/artstudies/article/view/3171/3236>
5. Станіславський. К. С. Робота над роллю. Ревізор. Реальне відчуття життя п'єси та ролі (1936–1937). Львів, 2018/ 84 с. URL: <https://kultart.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/10/Stanislavskyy-Druk.pdf>
6. Noverre Jean Georges, *Lettres sur la danse, et sur les ballets* [première édition], par M. Noverre, maître des ballets de Son Altesse Sérénissime Monseigneur le Duc de Wurtemberg, et ci-devant des théâtres de Paris, Lyon, Marseille, Londres, etc., Lyon, Aimé Delaroche, 1760. 484 p. ; in-8. PDF : Internet Archive URL: https://obvil.sorbonne-universite.fr/corpus/danse/noverre_lettres-danse_1760_orig

8. Регуляції і політики курсу

Відвідування занять. Регуляція пропусків.

Відвідування занять обов'язкове, оскільки курс зорієнтовано на максимальну практику використання пластики. Очікується, що студенти будуть засвоювати танцювальні елементи під пильним наглядом викладача, щоб одразу виправляти недоліки у практичному виконанні рухів. Виправити неправильно вивчені рухи набагато складніше ніж засвоювати їх з нуля.

Завдання мають бути виконанні перед заняттями. Пропуски можливі лише з поважної причини. Відпрацювання пропущених занять має бути регулярним за домовленістю з викладачем у години консультацій. Накопичення відпрацювань неприпустиме! За умови систематичних пропусків може бути застосована процедура повторного вивчення дисципліни (див. посилання на Положення у додатку до силабусу).

Політика академічної доброчесності

Кожний студент зобов'язаний дотримуватися принципів академічної доброчесності. Письмові завдання з використанням часткових або повнотекстових запозичень з інших робіт без зазначення авторства – це *плагіат*. Використання будь-якої інформації (текст, фото, ілюстрації тощо) мають бути правильно процитовані з посиланням на автора! Якщо ви не впевнені, що таке плагіат, фабрикація, фальсифікація, порадьтеся з викладачем. До студентів, у роботах яких буде виявлено списування, плагіат чи інші прояви недоброчесної поведінки можуть бути застосовані різні дисциплінарні заходи (див. посилання на Кодекс академічної доброчесності ЗНУ в додатку до силабусу).

Використання комп'ютерів/телефонів на занятті

Будь ласка, вимкніть на беззвучний режим свої мобільні телефони та не користуйтеся ними під час занять. Мобільні телефони відволікають викладача та ваших колег. Під час занять заборонено надсилання текстових повідомлень, прослуховування музики, перевірка електронної пошти, соціальних мереж тощо. Електронні пристрої можна використовувати лише за умови виробничої необхідності в них (за погодженням з викладачем).

Комунікація

Очікується, що студенти перевірятимуть свою електронну пошту і сторінку дисципліни в Moodle та реагуватимуть своєчасно. Всі робочі оголошення можуть надсилатися через старосту, на електронну на пошту та розміщуватимуться в Moodle. Будь ласка, перевіряйте повідомлення вчасно. Ел. пошта має бути підписана справжнім ім'ям і прізвищем. Адреси типу user123@gmail.com не приймаються!

ДОДАТКОВА ІНФОРМАЦІЯ

ГРАФІК ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ 2024-2025 н. р. доступний за адресою: <https://tinyurl.com/yckze4jd>.

НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ. Перевірка набутих студентами знань, навичок та вмінь (атестації, заліки, іспити та інші форми контролю) є невід'ємною складовою системи забезпечення якості освіти і проводиться відповідно до Положення про організацію та методику проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9tve4lk>.

ПОВТОРНЕ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН, ВІДРАХУВАННЯ. Наявність академічної заборгованості до 6 навчальних дисциплін (в тому числі проходження практики чи виконання курсової роботи) за результатами однієї екзаменаційної сесії є підставою для надання студенту права на повторне вивчення зазначених навчальних дисциплін. Порядок повторного вивчення визначається Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін та повторного навчання у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9pkmmp5>. Підстави та процедури відрахування студентів, у тому числі за невиконання навчального плану, регламентуються Положенням про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ycds571a>.

ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних

із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, регламентуються Положенням про порядок і процедури вирішення

конфліктних ситуацій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/57wha734>. Конфліктні ситуації, що виникають у сфері стипендіального забезпечення здобувачів вищої освіти, вирішуються стипендіальними комісіями факультетів, коледжів та університету в межах їх повноважень, відповідно до: Положення про порядок призначення і виплати академічних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/yd6bq6p9>; Положення про призначення та виплату соціальних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9r5dpwh>.

ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА. Телефон довіри практичного психолога **Марті Ірини Вадимівни** (061) 228-15-84, (099) 253-78-73 (щоденно з 9 до 21).

УПОВНОВАЖЕНА ОСОБА З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ ТА ВИЯВЛЕННЯ КОРУПЦІЇ
Запорізького національного університету: **Банах Віктор Аркадійович**

Електронна адреса: y_banakh@znu.edu.ua

Гаряча лінія: тел. (061) 227-12-76, факс 227-12-88

РІВНІ МОЖЛИВОСТІ ТА ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ. Центральні входи усіх навчальних корпусів ЗНУ обладнані пандусами для забезпечення доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Допомога для здійснення входу у разі потреби надається черговими охоронцями навчальних корпусів. Якщо вам потрібна спеціалізована допомога, будь ласка, зателефонуйте (061) 228-75-11 (начальник охорони). Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ydhcsagx>.

РЕСУРСИ ДЛЯ НАВЧАННЯ

НАУКОВА БІБЛІОТЕКА: <http://library.znu.edu.ua>. Графік роботи абонементів: понеділок-п'ятниця з 08.00 до 16.00; вихідні дні: субота і неділя.

СИСТЕМА ЕЛЕКТРОННОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАННЯ (MOODLE):
<https://moodle.znu.edu.ua>

Якщо забули пароль/логін, направте листа з темою «Забув пароль/логін» за адресою:
moodle.znu@znu.edu.ua.

У листі вкажіть: прізвище, ім'я, по-батькові українською мовою; шифр групи; електронну адресу.

Якщо ви вказували електронну адресу в профілі системи Moodle ЗНУ, то використовуйте посилання для відновлення паролю <https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=133015>.

ЦЕНТР ІНТЕНСИВНОГО ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ: <http://sites.znu.edu.ua/child-advance/>

ЦЕНТР НІМЕЦЬКОЇ МОВИ, ПАРТНЕР ГЕТЕ-ІНСТИТУТУ:
<https://www.znu.edu.ua/ukr/edu/ocznu/nim>

ШКОЛА КОНФУЦІЯ (ВИВЧЕННЯ КИТАЙСЬКОЇ МОВИ):
<http://sites.znu.edu.ua/confucius>